

Kemična sestava lave je odvisna od množine kremenčeve kisline (Si O_2), ki se nahaja v njej. Lava z nad 65⁰/₀ Si O_2 se imenuje kislá, ona s 65—55⁰/₀ srednje kislá ali nevtrálna in ona, ki ima manj kakor 55⁰/₀ Si O_2 , se imenuje bazična. Iz tega sledi, da ne bruhajo vsi ognjeniki enake lave. Često je lava najbližjih ognjenikov različna. Tako na primer bruha Etna bazičen magma, zelo blizo ležeči Volcano le kisló lavo, in Stromboli zopet le bazično.

Poleg lave so še nekateri drugi vulkanski izmečki, katerih tudi omenjamo. Večji kosi, ki jih izmeče ognjenik, se imenujejo vulkanske bombe, manjši pa rapilli ali lapilli. Tako so jih najprej imenovali prebivavci okolo Vezuva, sedaj pa je postal to znan-

stven izraz. Zelo drobni kosci lave ali kristali ter razdrobljeni kristali mineralov, iz katerih obstoja lava, se zovejo ognjeniški pesek. Skoro pri vsakem izbruhu se pokaže tudi vulkanski pepel, prahu podobna snov bele ali pa sivkaste barve; tvarine je iste kakor lava.

Izvor teh izmečkov je lahko dvojen. Pogosto se udere večji ali manjši del ognjenika, se razdrobi, in ognjenik ga izbljuje v navedenih oblikah. Toda to se dogaja le v prav majhni meri. Glavni del bomb, rapillov, peska in pepela obstoja iz raztaljenega magma, ki prihaja iz zemeljske globočine in ga parne eksplozije razpršé, kakor če bi izstrelil z vodo nabasano puško.

(Konec.)

I. ISTINA:

NESMRTNIK.

Poslednji čas je pisal drame...
In ko je spisal zadnjo dramó,
izgrebli so mu tiho jamó,
in šel je spat — — —

Po letih dolgih in brezplodnih
pred Stvarnikom je vroče molil,
ko bi mu spet na svet dovolil
za hipov par.

In blisknil dolí je pogledat,
kako mu slave sije zarja...
O vsem in vse se razgovarja —
o njem nihče...

Postajal je pri knjigotrzcíh,
zahajal v Talijine hrame:
Pred njim vršé se nove drame —
njegovih ní!

In prašat šel je arhivarja:
Li ve za njega slavna dela?
Nagubil mož je lica vela:
— A kdo si tí?

Ne veste?! Pisal sem vinjete
in knjige dušam lahkovernim,
in drame z duhom neizmernim.
Kje bo vse to!?

— Že vem! — En zvezek pač še hranim,
vse druge so mi snedli molji,
tako so bili jim po volji...
Pa srečno pot! —

